

VIBORG
KOMMUNE

16a stk. 1 miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Frisholtvej 15
8850 Bjerringbro

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 Afgørelse.....	4
1.3 Ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed	6
2 Vilkår	7
3 Generelle forhold	11
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	11
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	11
3.3 Gyldighed.....	11
3.4 Retsbeskyttelse.....	11
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	13
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier mv.....	13
4.2 Placering i landskabet -anlægget	14
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	17
5.1 Husdyrhold og produktionsareal.....	17
5.2 Ventilation	19
5.3 Fodring.....	19
5.4 Energi- og vandforbrug.....	20
5.5 Spildevand herunder regnvand	22
5.6 Affald	22
5.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	23
5.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	23
6 Gødningsproduktion og -håndtering	27
6.1 Gødningstyper og mængder.....	27
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	28

7.1	Ammoniak og natur	28
7.2	Lugt.....	30
7.3	Fluer og skadedyr.....	31
7.4	Transport.....	32
7.5	Støj fra anlægget og maskiner	34
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	35
7.7	Lys	36
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	37
9	Miljøkonsekvensrapport.....	42
10	Miljøledelse.....	43
11	Ophør	43
12	Egenkontrol og dokumentation.....	44
13	Samlet konklusion.....	45
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	46
14.1	Godkendelsens gyldighed	46
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	46
14.3	Underretning om godkendelsen	47

ATABLAD

Titel: § 16a stk. 1 miljøgodkendelse af svineproduktion på Frisholtvej 15, 8850 Bjerringbro.

Basisoplysninger:

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	13360391
Husdyrbrugets navn	Flemming Ejlersen
Beliggenhedsadresse	Frisholtvej 15
Postnummer	8850
By	Bjerringbro

Ansøger

Ansøgers navn	Flemming Ejlersen
Ansøgeradresse	Frisholtvej 15
Ansøgerpostnummer	8850
Ansøgerby	Bjerringbro
Ansøgertelefon	40541049
Ansøger-email	flemmingejlersen@outlook.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	Velas I/S
Konsulentnavn	Anne Kirkegaard, Velas
Konsulentadresse	Asmildklostervej 11
Konsulentpostnummer	8800
Konsulentby	Viborg
Konsulenttelefon	29634004
Konsulent-email	aki@velas.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910202098
CHR numre	96368

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 3g - Sahl By, Sahl
Matrikel: 13q - Gullev By, Gullev
Matrikel: 13p - Gullev By, Gullev
Matrikel: 13n - Gullev By, Gullev

Dato for godkendelse: 1. november 2022

Godkendelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen
Civilingeniør

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Flemming Ejlersen, Frisholtvej 15, 8850 Bjerringbro har den 28. juni 2022 søgt om miljøgodkendelse til hans svineproduktion på Frisholtvej 15, 8850 Bjerringbro efter § 16a, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Flemming Ejlersen ønsker at få godkendt de eksisterende produktionsarealer på ejendommen efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod et antal m² i staldene. Der ændres ikke i produktionssammensætning indenfor de eksisterende rammer.

Ejendommen drives med søer, smågrise og slagtesvineproduktion.

Ud over svineproduktionen på ejendommen, som er den primære drift, er der plads til et par heste i løsdrift.

Husdyrbruget bliver **ikke et IE-brug**, idet der er mindre end 2.000 stipladser til slagtesvin (over 30 kg) og mindre end 750 stipladser til søer. Den årlige produktion forventes at blive:

- 180 søer
- 5.000 smågrise
- 5.000 slagtesvin

Da ammoniakemissionen med det ansøgte produktionsareal (2.425 m²) overstiger 3.500 kg NH₃-N pr. år, behandles ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1.

Ejendommen er ikke driftsmæssigt sammenhængende med andre husdyrproduktioner.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 235248.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til svineproduktionen på Frisholtvej 15, 8850 Bjerringbro i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a, stk. 1 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

En godkendelse efter Husdyrbrugloven er knyttet til en bestemt ejendom. Afgørelsen er således ikke afhængig af ejendommens ejerforhold, og en eventuel anden ejer er forpligtet af afgørelsen. Ligeledes er en anden lejer af bygningerne forpligtet til at overholde de vilkår, som følger med godkendelsen.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes - herunder reglerne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning).

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Flemming Ejlersen ønsker at videreføre den eksisterende svineproduktion på Frisholtvej 15 med søer, smågrise og slagtesvin, men under den nugældende lovgivning, hvor det er produktionsarealet, som godkendes, og hvor der ikke stilles krav om en bestemt maksimal produktion. Produktionen finder sted i 10 staldafsnit med et samlet produktionsareal på 2.425 m². På ejendommen er der 2 gyllebeholdere, der anvendes til opbevaring af gylle fra produktionen i staldene.

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug, er Langelinie 3 som ligger ca. 435 m nordvest for anlægget. Nærmeste beboelse, der udløser samlet bebyggelse, er Kirkevej 11, som er beliggende ca. 2 km nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 515 til nærmeste byzone, Sahl By.

Husdyrbruget ligger i et område, der i Kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget som ”Værdifuldt landbrugsområde”.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Der er etableret to tilkørselsveje til gårdanlægget, som fordeler sig nord og syd om driftsbygningerne.

Det årlige antal transportere vil forblive uændret.

Det vurderes at trafik på til- og frakørselsvejen til anlægget ikke giver gener for omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Det vurderes, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af det ansøgte. Afstanden er stor til kvælstoffølsom natur, og konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg ved anvendelse af BAT. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Naboer til Frisholtvej 15 orienteret om ansøgningen den 29. juni 2022 med en frist til den 3. august 2022 til at indsende bemærkninger.

Projektet blev offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside den 30. juni 2022 med det sigte at give en bredere kreds mulighed for at komme med bemærkninger til projektet. Også her blev fastsat en frist til den 3. august 2022 til at fremsende bemærkninger.

Et udkast til miljøgodkendelse blev udsendt til naboer den 23. august 2022 med en frist på 30 dage til at fremsende bemærkninger.

Viborg Kommune modtog ikke bemærkninger i forbindelse med de nævnte høringer.

2 VILKÅR

Vilkår

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår.

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Frisholtvej 15, 8850 Bjer-ringbro, CVR nr. 13360391.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen i de tilfælde, hvor landbruget fore-tager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den an-svarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrhold og produktionsareal.

- 5) Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i ne-denstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Sl. svin V.	829	Mekanisk ventilation	6 m	(#531712) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	366
				(#531711) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	312
Farestald	431	Mekanisk ventilation	6 m	(#531713) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	216
Sl. svin Ø	708	Mekanisk ventilation	6 m	(#531714) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	544
Drægtighedsstald	274	Mekanisk ventilation	6 m	(#531752) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	220
Poltestald	114	Mekanisk ventilation	6 m	(#531756) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	62
				(#531753) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	34
Kontrolstald	112	Mekanisk ventilation	6 m	(#531760) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	23
				(#531759) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	63
Løbeafdeling	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#531761) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fast gulv	0	70
Klimastald 1-9	541	Mekanisk ventilation	6 m	(#531715) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	328
Klimastald 10	169	Mekanisk ventilation	6 m	(#531731) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	137
Løsdrift heste	57	Naturlig ventilation	3 m	(#536259) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						2425

- 6) Ejendommens gyllebeholdere må have et samlet overfladeareal, som vist i nedenstående skema. Placeringen skal være som vist i figur 1.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				259
Gyllebeholder 2	Flydende				496

Ventilation.

- 7) Ventilationsafkast og staldventilatorer skal rengøres ved vask af staldene og justeres efter producentens anvisninger.

El- og vandforbrug.

- 8) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
- 9) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid fungerer energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Affald.

- 10) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 11) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 12) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres, at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 13) Der skal til hver en tid være en beredskabsplan for husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede og kendte for evt. medarbejdere.

Lugt.

- 14) Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr.

- 15) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport.

- 16) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 17) Husdyrbrugets egne transportere skal tilrettelægges således, at de hovedsageligt foregår indenfor almindelig arbejdstid (hverdage i tidsrummet 7.00-18.00). Sæsonbetonet arbejde i nogle få dage kan tillades udenfor disse tidspunkter. Omkringboende skal orienteres, når gyllekørsel påbegyndes

Støj.

- 18) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv.

- 19) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 20) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

Ophør.

- 21) Ved ophør af driften skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens §16a, stk. 1, gælder for husdyrproduktionen på Frisholtvej 15, 8850 Bjerringbro. Bedriften drives under CVR nr. 13360391.

Flemming Ejlersen ønsker at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til produktion af søer, smågrise og slagtesvin på ejendommen efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod antal m² i staldene. Der ændres ikke i produktionssammensætning indenfor eksisterende rammer.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ikke IE-husdyrbrug, der godkendes efter lovens § 16 a, stk. 1, skal ikke revurderes.

3.5 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Frisholtvej 15, 8850 Bjerringbro, CVR nr. 13360391.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.

- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen i de tilfælde, hvor landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug er Langelinie 3 som ligger ca. 435 m nordvest for anlægget. Nærmeste beboelse der udløser samlet bebyggelse, er Kirkevej 11, som er beliggende ca. 2 km nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 515 til nærmeste byzone, Sahl By.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne, skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6, 7 og 8. I nedenstående tabel er vist de gældende afstandskrav nævnt i § 6, § 7 og § 8 og de faktiske afstande.

Tabel 1. Afstandskrav. Husdyrbrugslovens § 6 og § 7.

Område	Afstandskrav	Afstand målt
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	> 50 m
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	> 50 m
Nabobeboelse	50 meter	> 50 m
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	> 10 m

Tabel 2. Afstandskrav. Husdyrbruglovens § 8. Afstandene er målt fra bygning til løsdrift af et par heste. Denne eksisterende bygning er den eneste bygning, som tages i brug som stald i forbindelse med godkendelsen, se figur 1.

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
<i>(Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)</i>		
	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	>25
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	>50

Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	380
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	10
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	>15 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	95
Naboskel	Min. 30	250

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at alle afstandskrav nævnt i Husdyrbrugslovens § 6, § 7 og § 8 er overholdt på nær afstandskravet til vej for den nye hestestald. Viborg Kommune meddeler i den forbindelse dispensation for dette afstandskrav, se nedenfor. Der er meget stor afstand til Kategori 1 og Kategori 2 natur fra anlægget.

Dispensation for afstandskrav til vej for ny staldbygning til heste.

I ansøgningen indgår, at der tages en eksisterende bygning på ca. 57 m² i brug til et par heste. Denne staldbygning overholder ikke afstandskravet til vej på 15 m, idet der kun er 10 m til vej.

Viborg Kommune meddeler hermed dispensation for afstandskravet til vej til stalden til heste, jfr. husdyrbruglovens §9, stk. 3.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil opstå forurening eller væsentlige gener som følge af dispensationen. Løsdriftstalden er indpasset i terræn og fremstår ikke tydelig eller markant i landskabet, da den ikke er ret høj, og der samtidig er opvokset etableret beplantning i umiddelbar nærhed mod vejen.

4.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der søges en godkendelse af eksisterende bygninger på ejendommen Frisholtvej 15 8850 Bjerringbro efter husdyrbruglovens § 16a stk. 1. Der vil samlet på ejendommen være et produktionsareal på 2.425 m². Anlæggets placering i forhold til en række udpegninger fremgår af nedenstående tabel. Da ejendommen ikke er placeret indenfor de i tabel 3 nævnte udpegninger, og der er tale om eksisterende bygninger, vurderes miljøgodkendelsen ikke at påvirke landskabelige interesser.

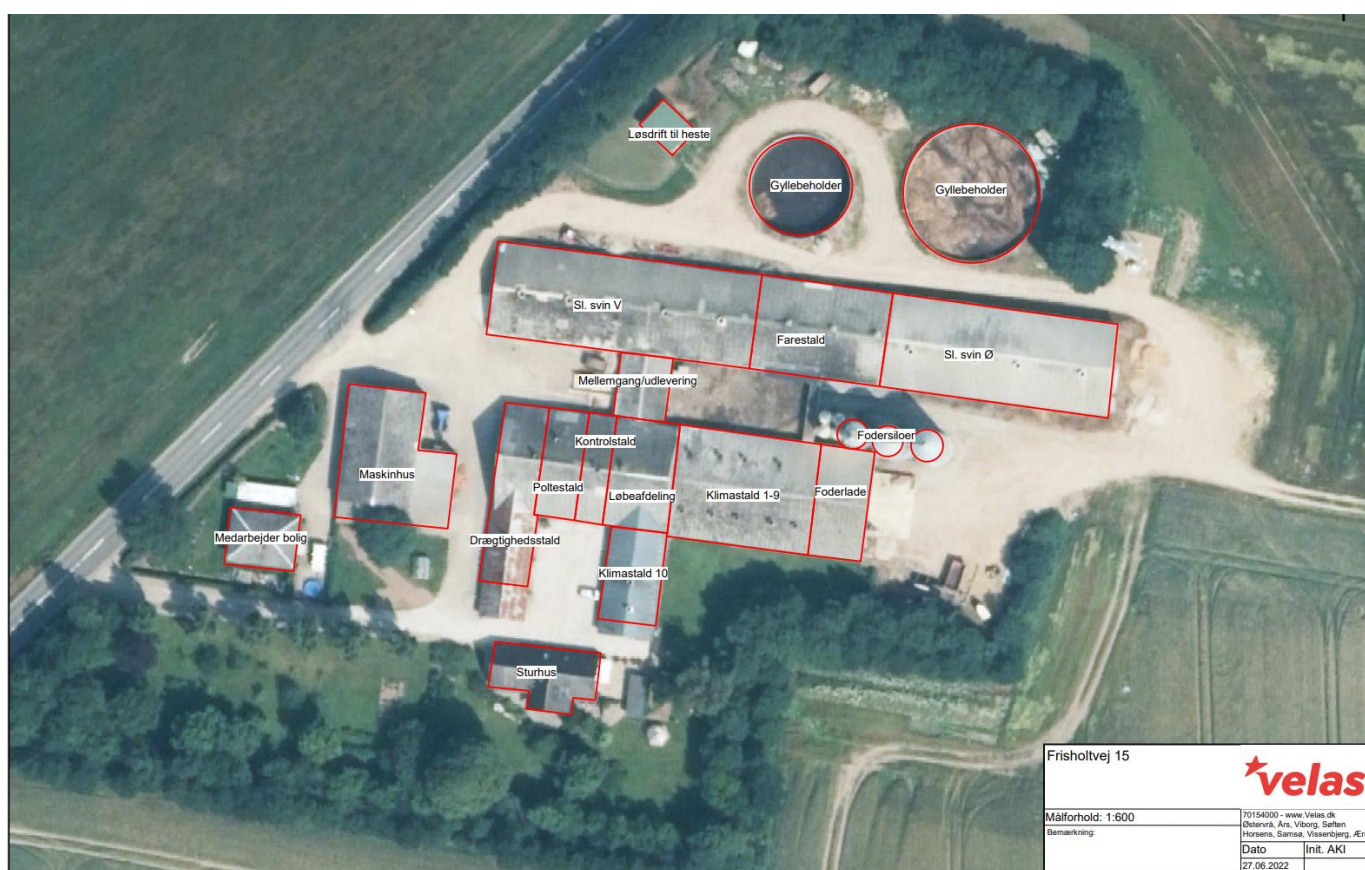
Tabel 3. Placering i forhold til udpegninger.

Område	Er anlægget placeret ind for
Kystnærhedszonen	Nej
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Nej
Fredede områder	Nej

Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Staldenes placering fremgår af nedenstående situationsplan, hvor staldafsnittene er indtegnet.

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere, der anvendes til opbevaring af gylle fra produktionen i staldene.

Figur 1. Situationsplan.

I Viborg Kommunes Kommuneplan er markeret et ønske om at sikre jordbrugserhvervenes udviklingsmuligheder i området. Frisholtvej 15 er således beliggende i et ”Særligt værdifuldt landbrugsområde” med både planteavl og husdyrhold.

Frisholtvej 15 ligger i et område med drikkevandsinteresser. Kommunens konkrete afgørelser om godkendelse til husdyrproduktion omfatter dog alene anlægget, dvs. navnlig staldene og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse eller via indsatsplanlægning. Udbringning af gylle og brug af pesticider på udbringningsarealer reguleres således ikke via husdyrbrugloven.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I Kommuneplanen for Viborg Kommune er området omkring Frisholtvej 15 udpeget som et værdifuldt landbrugsområde.

Da det ansøgte overholder afskæringskriterierne for ammoniakdeposition på naturområder, vurderes det ikke at have en væsentlig indvirkning på habitat- eller fuglebeskyttelsesområder.

Det ansøgte vurderes heller ikke at være i strid med fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller andre udpegninger.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøgningen vedrører primært godkendelse af eksisterende produktionsarealer.

De ansøgte dyretyper og staldsystemer ses i nedenstående tabel 4.

Den eneste forskel, der er mellem ansøgt drift og nudrift/8-årsdrift er, at der godkendes et mindre staldafsnit til et par heste.

Der er på anlægget ikke installeret teknologi til reduktion af ammoniak eller lugt. Anlægget overholder gældende krav til begge dele uden teknologi, men ved etablerede staldsystemer.

Tabel 4. Dyretyper og staldsystemer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Sl. svin V.	829	Mekanisk ventilation	6 m	(#531712) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	366
				(#531711) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	312
Farestald	431	Mekanisk ventilation	6 m	(#531713) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	216
Sl. svin Ø	708	Mekanisk ventilation	6 m	(#531714) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	544
Drægtighedsstald	274	Mekanisk ventilation	6 m	(#531752) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	220
Poltestald	114	Mekanisk ventilation	6 m	(#531756) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	62
				(#531753) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	34
Kontrolstald	112	Mekanisk ventilation	6 m	(#531760) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	23
				(#531759) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	63
Løbeafdeling	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#531761) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fast gulv	0	70
Klimastald 1-9	541	Mekanisk ventilation	6 m	(#531715) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	328
Klimastald 10	169	Mekanisk ventilation	6 m	(#531731) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	137
Løsdrift heste	57	Naturlig ventilation	3 m	(#536259) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						2425

Gødningsopbevaring og håndtering

Der indgår to eksisterende gyllebeholdere i ansøgningen, se tabel 5.

Tabel 5. Gyllebeholdere.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				259
Gyllebeholder 2	Flydende				496

De to gyllebeholdere indgår uændret i nu-driften og 8-års driften.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes. Der stilles ikke vilkår om, hvor mange dyr der må opstaldes, jævnfør lovændringen pr. 1. august 2017, men Viborg Kommune gør opmærksom på, at dyrevelfærdsreglerne for opstaldning naturligvis skal overholdes.

VILKÅR

- 5) Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Sl. svin V.	829	Mekanisk ventilation	6 m	(#531712) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	366
				(#531711) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	312
Farestald	431	Mekanisk ventilation	6 m	(#531713) Søer, dlegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	216
Sl. svin Ø	708	Mekanisk ventilation	6 m	(#531714) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	544
Drægtighedsstald	274	Mekanisk ventilation	6 m	(#531752) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	220
Poltestald	114	Mekanisk ventilation	6 m	(#531756) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	62
				(#531753) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	34
Kontrolstald	112	Mekanisk ventilation	6 m	(#531760) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	23
				(#531759) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	63
Løbeafdeling	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#531761) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fast gulv	0	70
Klimastald 1-9	541	Mekanisk ventilation	6 m	(#531715) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	328
Klimastald 10	169	Mekanisk ventilation	6 m	(#531731) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	137
Løsdrift heste	57	Naturlig ventilation	3 m	(#536259) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						2425

- 6) Ejendommens gyllebeholdere må have et samlet overfladeareal, som vist i nedenstående skema. Placeringen skal være som vist i figur 1.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				259
Gyllebeholder 2	Flydende				496

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilationsanlæggets luftafkast er placeret på tagflade. Ventilationsanlæg kører efter behov hele døgnet

Ventilationsanlægget i eksisterende stalde har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der for hvert staldafsnit være en frekvensreguleret (trinløs) motor, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der gennemføres eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, hvis det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at anlægget med den valgte indretning ikke bruger unødige ventilation.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår til ventilation på ejendommen.

- 7) Ventilationsafkast og staldventilatorer skal rengøres ved vask af staldene og justeres efter producentens anvisninger.

5.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder blandes af korn, tilskudsfoder (protein), vitaminer og mineraler. Foder fremstilles på ejendommen.

Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold m.v.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med de generelle krav til fodring ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

Fodringsvilkår kan ikke inddrages i miljøgodkendelsen.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi.

Der bruges primært strøm til ventilation, belysning, foderanlæg og gyllepumpning.

Til foderfremstilling anvendes skivemøller. Skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle.

Der etableres ur-styring på foderblandingsanlægget. Det sikrer, at anlægget fungerer præcist, som det skal, og der undgås unødigt opstart af anlægget. Blandeanlægget bliver vedligeholdt løbende.

Dimensioneringen af ejendommens fodringssystem bliver energioptimeret, hvilket betyder, at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Det vurderes, at strømforbruget samlet for ejendommen ligger indenfor et normalt niveau for en ejendom af denne størrelse.

Vand.

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt eller varmt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrenser samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper i staldene - hvor det er muligt - som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand, end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger. Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dysere ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

El- og vandforbrug i nu- og ansøgt drift fremgår af tabel 6.

Tabel 6. El- og vandforbrug.

<u>Nudrift og ansøgt drift</u>	
Årligt elforbrug	155.000 kWh
Årligt forbrug af vand	7.500 m ³
Årligt forbrug af dieselolie	12.000 l
Årligt forbrug af gas	9.000 m ³

Frisholtvej 15 forsynes med vand fra offentligt vandværk i Bjerringbro. Egen boring er sløjfet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er opmærksomhed på energi- og vandforbruget på ejendommen.

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget vil være på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med planlægningen og projekteringen af staldanlægget er taget tilstrækkelige hensyn til begrænsning af energi- og vandforbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 8) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
- 9) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid fungerer energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vask af maskiner foregår på vaskeplads, som er en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen er etableret ved foderladen.

Sanitært spildevand opsamles i trixtank, hvorfra der nedsives. Tagvand/overfladevand ledes via dræn til nedsivning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

5.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alt affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder i tabel 7.

Tabel 7. Affald.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.	Ca. 1 tons	Ca. 1 tons	• Dagrenovation	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Jern	minimalt	minimalt	• Opbevares i maskinhus	Afhændes til skrothandler
Plastik	0 t	0 t		Afleveres pt. sammen med forbrændingseget affald.
Andet	0 t	0 t		

Affald afskaffes så vidt muligt til genbrug.

Pesticider og sprøjteudstyr opbevares på anden ejendom.

Døde dyr

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr opbevares ved træbevoksning ved indkørsel i god afstand fra staldanlægget og omkringboende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 10) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 11) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 12) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres, at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen findes der følgende olietanke:

1.225 l tank til dieselolie fra 2006.

1.800 l tank til dieselolie fra 2017.

5.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan til ejendommen.

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

Beredskabsplanen vil indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag til at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vand løb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld er der ophængt vejledning til hvem, der skal underrettes og disses telefonnumre.

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der bliver iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Minimering af risiko for uheld.

Generelt.

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at der sikres korrekt brug og effekt.
- For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver, der kan give anledning hertil, under opsyn.
- Alle ansatte introduceres grundigt til deres arbejde

Brand.

Forebyggende foranstaltninger.

- Der forefindes brandslukkere i de enkelte bygninger samt i mejetærsker.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år. Produktions- og ventilations anlæg rengøres jævnligt

Akut håndtering ved uheld.

Ved brand kontaktes brandmyndighederne

Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem.

Forebyggende foranstaltninger:

- Gyllebeholderne er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bund og vægge er tætte.
- Der er ikke spjæld eller lignende mellem fortank og gyllebeholder, da beholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn.
- Gylle suges fra gylletank op i gyllevogn. Derved elimineres risikoen for gylleudslip, da man und-

går elpumper, som kan fejlaktiveres i forbindelse med gylleopbevaring. Endvidere sikres, at der ikke sker utilsigtet udledning og overpumpning af gylle til transportvogn.

- Gennem overvåget læsning af gyllevogn med læsekran er der minimal risiko for uheld.
- Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballe på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes.
- Kommunen kontaktes.
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen af gylle i første omgang dæmmet op med halm baller/jordvold.
- Eget gylleudstyr kan anvendes til at pumpe gylle væk ved uheld.

Uheld ved gylleudbringning.

Forebyggende foranstaltninger:

- Gylle udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for tilledning af gylle til dræn og vandløb.

Akut håndtering ved uheld.

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes.
- Kommunen kontaktes.
- Ved havari i mark med gyllevogn omlastes gyllen til anden vogn.
- Ved overfladeafstrømning med gylle søges strømmen af gylle i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.

Strømsvigt.

Forebyggende foranstaltninger:

- Der er etableret alarmanlæg for temperatur- og strømsvigt på samtlige staldafsnit.
- Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt.

Akut håndtering ved uheld:

- Ved strømsvigt er ventilationssystemet designet således, at alle spjæld i staldene åbner automatisk for at sikre frisk luft til grisene.

Olie/kemikalie-spild.

- Der findes opsugende materiale (kattegrus, savsmuld mv.) i maskinhuset, som anvendes ved spild af dieselolie.
- Der er automatstop på dieselpumpen.
- Påfyldning af traktor sker altid under opsyn.

Akut håndtering ved uheld:

- Spild af dieselolie vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materialer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den beskrevne beredskabsplan for ejendommen på tilfredsstillende vis vil beskrive, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen og indsendes til kommunen senest 3 måneder efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

- 13) Der skal til hver en tid være en beredskabsplan for husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede og kendte for evt. medarbejdere.

6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen opbevares den producerede gylle i to gyllebeholdere. Gyllebeholdernes kapacitet fremgår af tabel 8.

Tabel 8. Gyllebeholdere.

Tank	Byggeår	m ³	Overflade
BBR T 32	1993	1.980	Flydelag
BBR T 33	1987	1.040	Flydelag

Opbevaringskapaciteten på ejendommen er således 3.020 m³ i gyllebeholderne, og der er ca. 800 m³ opbevaringskapacitet i gyllekanalerne. I alt 3.820 m³.

Der produceres årligt ca.:

180 søer x 6,54 t/dyr = 1.177 m³ gylle

5.000 smågrise x 0,132 t/dyr = 660 m³ gylle

5.000 slagtesvin x 0,562 t/dyr = 2.810 m³ gylle

I alt: 4.647 m³ gylle

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr, der vurderes at være plads til på anlægget ud fra dyrevelfærdskravene. Det fremgår, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til mere end 9 måneders gylleproduktion.

Udbringning af husdyrgødning vil ske på de omkringliggende arealer hørende til ejendommen.

Der stilles ikke vilkår om gyllealarm eller beholderbarrierer, idet gyllebeholderne ikke ligger i risiko-område, jfr. husdyrgødningsbekendtgørelsens kap. 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet. I vilkår 6 er stillet vilkår til gyllebeholderne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke særlige vilkår til gødningshåndtering.

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 9. Ammoniakemission.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3464,4	301,7	3766,1
Nudrift	3412,1	301,7	3713,8
8 års-drift	3412,1	301,7	3713,8

Ammoniakemissionen i nudrift og 8-års drift er tæt på ammoniakemissionen i ansøgt drift. Forskellen hidrører fra hestestalden.

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 10. BAT.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3464	302	3766
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3464	302	3766
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-kravet er beregnet til 3.766 kg NH₃-N/år. Med en samlet emission på 3.766 kg NH₃-N/år er BAT-niveauet overholdt.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 11. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kort-	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

lagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR.

Nærmeste Kategori 1 natur Aske- og Elleskov i natura 2000 område 49, Gudenå og Gjern Bakker ca. 7,5 km syd for anlægget.

Totalbelastningen til området er beregnet til 0,0 kg N/ha, og kravet til maksimal ammoniakdeposition er således overholdt.

Der er ikke anden Kategori 1 natur inden for en afstand, hvor det er relevant at foretage beregninger.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Nærmeste Kategori 2 natur er en hede ca. 2,2 km nord for anlægget. Heden er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og er større end 10 ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning. Der er i husdyrgodkendelse beregnet en totaldeposition på 0,1 kg N/ha.

Afskæringskriteriet er dermed overholdt. Anden Kategori 2 natur ligger i større afstand, og afskæringskriteriet hertil er også overholdt med stor margin.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Nærmeste kategori 3 natur er et overdrev mod nordøst. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 3,6 kg N/ha/år i totaldeposition og en merbelastning på 0,0 kg N/ha. Derudover findes der et overdrev og en mose indenfor 1000 meter. Merdepositionen til disse er ligeledes beregnet til 0,0 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning. Øvrige naturområder nær anlægget vurderes ikke at blive påvirket af nærværende godkendelse.

Projektet overholder derfor krav til ammoniak i forhold til Kategori 3 natur.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakdeposition på natur.

Viborg Kommune vurderer, at alle krav til ammoniakdeposition i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter).

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk fremgår det, at der ikke er registreret bilag IV arten indenfor 1 km fra anlægget.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, odder og markfirben i området

Vurdering:

Der er ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra ejendommen. En række af flagermusarterne er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Der er ikke kendskab til, at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistener på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg. Derfor vurderes det, at det ansøgte ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter, da der ikke er kendskab til arterne i nærhed af ejendommen.

Det kan dog ikke udelukkes, at én eller flere arter af flagermus raster eller yngler i området. Da projektet ikke ændrer eksisterende bygninger, skove, levende hegn m.v. hvor flagermus raster og yngler, vurderes disse ikke at blive berørt af projektet. Kommunen vurderer derfor, at den ansøgte drift ikke ændrer levebetingelserne for arterne. Endvidere bemærkes, at det ansøgte overholder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier, hvorfor det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser.

Hvor stort et område, der påvirkes af lugt, beregnes ud fra hvor stort et produktionsareal, der er på ejendommen, og hvilken dyreart og staldtype, der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt.

Lugtgener fra staldene vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenafstande. Genafstandene er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Viborg Kommune skal basere sine vurderinger på de resultater, som IT-systemet husdyrgodkendelse.dk leverer.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 736 meter i husdyrgodkendelse.dk. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Genafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til henholdsvis nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt med udgangspunkt i centrum af staldene. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand. Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang, det er relevant. Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne, og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug er Langelinie 3, som ligger ca. 435 m nord-vest for anlægget. Nærmeste beboelse der udløser samlet bebyggelse, er Kirkevej 11, som er beliggende ca. 2 km nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 515 til nærmeste byzone, Sahl By.

Geneafstanden er beregnet til 173,4 m for nabo, 430,3 m for samlet bebyggelse og 553,3 m for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til nabo 485,5 m, samlet bebyggelse 1972,7 m og byzone 573,8 m.

Der er ikke andre husdyrbrug der bidrager til lugt, og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er vist i nedenstående tabel.

Tabel 12. Geneafstande.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Langelinie 3 	0	NY	173,8	173,8	485,2	Ja
Kirkevej 11 	0	NY	432,2	432,2	1972,7	Ja
Sahl By, Sahl 	0	NY	585	555,7	574	Ja
Skibelund By, Sahl 	0	NY	585	585	1004,9	Ja

Konsekvenszone: 736 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

- 14) Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Hver 8. uge året rundt modtages nye depoter af ”gyllefluer” til biologisk fluebekæmpelse.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 2307 af 06/12/2021)

Der er aftale med firma om årlige besøg vedrørende rottebekæmpelse. Gødningssystemet hos svinene er desuden gyllebaseret, hvilket ikke skaber levestruktur for rotter.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte- og fluebekæmpelse. Dette gøres ved at der generelt holdes rent og ryddeligt på og omkring ejendommen. Ved foderspild opsamles dette, således der ikke opstår uhygiejniske forhold der kan medføre rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk.

Tilhold af rotter forebygges ved at sikre, at fodermidler opbevares utilgængeligt for rotter og ved at spild opsamles med det samme.

Viborg Kommune vurderer ud fra ansøgers beskrivelse, at skadedyrsbekæmpelsen foregår efter gældende regler og anvisninger.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er to tilkørselsveje til gårdanlægget, som fordeler sig nord og syd om driftsbygningerne.

Det årlige antal transporter med gylle, foder, dyr, brændstof og andre varer, vil ikke blive øget.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Antal transporter fremgår af nedenstående tabel 13.

Tabel 13. Transporter.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbilstransporter					
Foder	33	33	Indenfor normal arbejdstid	2-3/måned	0
Sækkevarer/løsvarer	8	8	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/1,5 måned	0
Døde dyr	24	24	Indenfor normal arbejdstid	2 gange/uge	0
Brændstof	6	6	Indenfor normal arbejdstid	2. måned	0
Polte ind	4	4		kvartalsvis	0
Søer ud	24	24		2 gange/måned	0
Sl. svin ud	26	26	Indenfor normal arbejdstid	Hver 14. dag	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	185	185	Indenfor normal arbejdstid	I sæson	0

Vurdering:

Det vurderes at trafik på til- og frakørselsvejen til anlægget ikke giver gener for omkringboende. Trafikmængden øges ikke som følge af denne godkendelse. Det vurderes at der ikke forholdsmæssigt til ejendommens størrelse, er flere transporter end nødvendigt.

Rystelser.

På et husdyrbrug er det primært transporter, der kan give anledning til rystelser. Der tilstræbes hensynsfuld kørsel ved ind og udkørsel fra ejendommen, så det vurderes ikke at genere omgivelserne væsentligt med rystelser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I det foreliggende projekt vil der være mindre end 2 transporter dagligt i gennemsnit, hvilket er af et omfang, der ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone og ikke i det konkrete tilfælde kan antages at indebære en væsentlig miljømæssig gene for de omboende. Det bemærkes, at der i perioder kan forekomme betydeligt flere transporter dagligt end årsgennemsnittet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 16) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 17) Husdyrbrugets egne transportere skal tilrettelægges således, at de hovedsageligt foregår indenfor almindelig arbejdstid (hverdage i tidsrummet 7.00-18.00). Sæsonbetonet arbejde i nogle få dage kan tillades udenfor disse tidspunkter. Omkringboende skal orienteres, når gyllekørsel påbegyndes

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget, luftafkast er placeret på tagflade.
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs

De fleste støjklender er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjklender

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Højtryksrensere: En dag om ugen.

Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjklender

Flere af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere og foderanlæg. Højtryksrensere bruges inde i staldene i forbindelse med rengøring. Foderanlægget er placeret i foderladen. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Størstedelen af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden.

Alt i alt vurderes det, at støjbidraget fra anlægget ikke ændres nævneværdigt som følge af det ansøgte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruget ligger i så stor afstand fra naboer, at støjgener i forbindelse med produktionen vil være begrænset.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 18) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkrafterne i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i lade.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transportere ikke øges.

Vurdering

Samlet vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med godkendelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der kan opstå støv i forbindelse med håndtering af foder, halm og ved kørsel. Støv fra virksomhedens aktiviteter vurderes ikke at give forøgede gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 19) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 20) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lyset er tændt i perioden indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes derfor at der ikke vil være nogen fjernpåvirkninger i forbindelse med lys, da der normalt ikke vil være lys i staldene i aftentimerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Ejendommen skal leve op til BAT-krav for ammoniak, da der er en ammoniakfordampning på over 750 kg NH₃-N/år.

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene:

Slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer):	endeligt godkendt
Smågrise (gyllebaserede staldsystemer):	endeligt godkendt
Søer (gyllebaserede staldsystemer):	endeligt godkendt
Svin (uden for gyllebaseret system):	endeligt godkendt

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

BAT kravet for anlægget i forhold til ammoniaktabet er opfyldt.

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 3.766 kg N, BAT krav til stalderne er 3.464 kg N og BAT kravet til lagrene er beregnet til 302 kg N

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er således beregnet til 3.766 kg N, og BAT-kravet til ammoniaktab er således opfyldt.

Der er ved beregning af BAT krav taget udgangspunkt i, at der hovedsageligt er tale om eksisterende stalde.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

Smågrise

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af smågrise-gylle (64%)

Luftrensning (70-90 %)

Fodring: benzoesyre (1 % pr. g/FE)

Slagtesvin

Svovlsyrebehandling af gylle (64 % ammoniakreduktion)

Luftrensning – (70-90% luftrensning afhængig af hvor meget luft der renses)

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Delvist fast gulv

Søer

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af so gylle (64% ammoniakreduktion)

Luftrensning (70-90 % ammoniakreduktion)

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer

De eksisterende stalde er primært indrettet med delvis spaltegulv.

Valg af miljøteknologi

Der er på anlægget ikke installeret teknologi til reduktion af ammoniak eller lugt. Anlægget overholder gældende krav til begge dele uden teknologi, men ved etablerede staldsystemer.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der etableres fast overdækning på nye gyllebeholdere, medmindre der kan opretholdes et naturligt tæt flydelag. Der skal altid etableres fast overdækning, hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

Renovering af eksisterende stalde.

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderen er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er i øvrigt tæt flydelag på gyllebeholderne. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran påmonteret gyllevognen. Denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen, hvilket bevirker at spild undgås.

BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter de teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH- værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Gylle der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal være nedbragt senest 4 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser, da nedfældning af husdyrgødning er en mere krævende proces end alm. slangeudlægning, hvilket betyder et højere dieselforbrug. Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med husdyrgødningen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen fungerer optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF-notat af februar 2021 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.
- Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.

Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.

Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.

Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.

Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.

Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.

Affald fjernes løbende fra ejendommen.

Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH).

Samlet vurdering vedr. management:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning og med de tiltag, der er beskrevet i de foregående afsnit, lever op til BAT for ammoniak.

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

10 MILJØLEDELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Svineproduktionen på Frisholtvej 15 er ikke et IE-brug, så der er ikke krav om, at der skal laves et miljøledelsessystem.

11 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes alle de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og uhygiejniske forhold. Ejer er forpligtiget til at sikre sig at stedet efterlades i en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Der skal som minimum foretages følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Stalde, fortanke og gylletanke skal tømmes og rengøres for rester af husdyrgødning.
- Alle oplag af diesel, olie og kemikalier skal tømmes og bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Viborg Kommune.
- Alt animalsk affald skal afhentes til destruktion efter gældende regler.
- Alt olie- og kemikalieaffald, medicinrester, samt fast affald skal bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Viborg Kommune.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 21) Ved ophør af driften skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

12 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Egenkontrol.

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

- Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab
- Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.
- Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år.
- Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.
- Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder
- 10 års kontrol af gyllebeholdere

Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab.

Fra tank pumpes til gyllevogn med traktordreven læssekran (sugepumpe). Al læsning overvåges.

Det vurderes at risikoen for gylleulykker er minimal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at overholdelse af ovenstående krav er tilstrækkelig til at sikre korrekt drift af husdyrbruget.

13 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøtilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 9. november 2022. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 7. december 2022.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis man får helt eller delvist medhold i klagen.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer